

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ILÓFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
 IGY HÓRA 3 KORONA, HETEDÉVRE 6 KORONA.
 FÉLÉVRE 12 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 24 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT.
 KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS ERONOVITZ.
 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Ötnapos előzetes fegyverszünet

Krylenko orosz főparancsnok megbizottai a német vonalakban — Német részről az északi sereg parancsnoka vesz részt a tárgyalásban

Az orosz és német megbizottak találkoztak

Rotterdam, november 30. — Pétervárról táviratozzák: Krylenko főparancsnok megbizottai az ötödik orosz hadsereg frontjával szemben levő német vonalakba érkeztek. — Krylenko táviratban jelenti, hogy a német főparancsnok az északi hadsereg parancsnokát jelölte ki mint meghatalmazottat és hogy a német válasz hivatalos kormányiratban van megfogalmazva.

Ötnapos előzetes fegyverszünet

Stockholm, november 30. Lenin és Trockij újabb proklamációt bocsátottak ki, a melyben közlik a német főparancsnoknak az orosz fegyverszünet-ajánlatra adott választát. A válasz közlése után Krylenko főparancsnok a fegyverszünet tárgyalásának december 1-ig való elhalasztását javasolta. E határnápig a fronton közös megegyezéssel öt napos előzetes fegyverszünet lép életbe.

Bécs, november 30. Zenker képviselőtársával együtt interpellációt jegyzett be Seidler miniszterelnökhöz: hajlandó-e a miniszterelnök az orosz békeajánlat teljes szövegét közzéadni, mert a közzétett jegyzékből kihagyták azt a tételt, hogy Németország válaszában közlése után Krylenko főparancsnok a fegyverszünetnek öt napra, egészen december hó elsejéig való elhalasztását ajánlotta?

Az entente nem válaszol az orosz kormánynak

Stockholm, november 30. Az entente-kormányok elhatározták, hogy a bolsevik-kormányok valamennyi hozzájuk intézett jegyzékére és iratára nem válaszolnak s hogy amennyiben Oroszország békét köt, ezt nem veszik tudomásul s általában az Oroszországban beállott változást ignorálják és semmisnek tekintik.

Románia is békül?

Amszterdam, november 30. Románia jegyzékét intézett Angliához, Franciaországhoz és Amerikához, melyben kifejté, hogy amennyiben a szövetségesek segítség nélkül hagyják, feladja a frontot, vagy tárgyalásokba bocsátkozik az ellenséggel.

Az osztrák miniszterelnök az orosz ajánlatról

Bécs, november 30. A Reichsratban Seidler miniszterelnök nyilatkozott az orosz kormány békeajánlatáról. Az osztrák kormány el van határozva, hogy a megindítandó tárgyalásokat a békülékenység szellemében folytatja. Mind a két kormány az a szándéka, hogy mielőbb elérje a békét. Hajlandónak mutatkozik a két kormány az állandó békéről is tárgyalásokat folytatni. Az osztrák kormány a maga részéről el fogja ismerni a békétárgyalásokba bocsátkozó államoknak azt a jogát, hogy népei teljes szabadsággal bírhassanak illami jövőjük eldöntésének kérdésében és az osztrák kormány tartózkodni fog minden beavatkozástól.

Trockij színvallásra kényszeríti az orosz diplomatákat

Basel, november 30. A Havas-ügynökség jelenti: Trockij a külföldi diplomáciai képviselőkhez körtáviratot intézett, melyben megkérdezi őket: vajon elismerik-e őt külügyminiszterül. Trockij egyidejűleg elfogadta a külügyminisztérium siffer-osztályának feloszlását.

Kaledin kivonult Kiewből

München, november 30. Kaledin tábornokot kényszerítették Kiew kitűrésére. A kiewi kormányzóság fölött az ukrán néptanács vette át a hatalmat.

Új orosz nagykövetek

Kopenhága, november 30. A Socialdemokratén jelenti Pétervárról: Az orosz kormány elhatározta, hogy Londonba, Párisba és Rómába új nagyköveteket nevez ki. Ez állásokra

a bolsevikiek hívei közül szemeknek ki-jelöltek.

Az entente valamennyi diplomataja tiltakozik a titkos szerződések közzétételé ellen. — Elhatározták, valamennyien Stockholmba utaznak és hivatalukat rendkívüli megbizottaknak adják át.

Oroszországnak nem kell már hadianyag

Rotterdam, november 30. Az orosz kormány a szövetségeseket kötött azon szerződéseit, melyek Oroszország részére hadianyag szállítására vonatkoznak, azonnali hatállyal egyoldalúan felbontotta.

Az entente fél a hadifoglyok felszabadításától

Gené, november 30. A Journal de Genève írja: A most folyó események nagy fontossága abban csúcsosodik ki, vajjon Lenin egyetlen tollvonással felszabadítja-e a milliónyi hadifoglyokat és rúzdítja-e azokat a nyugati frontra? Bármennyire undorító is ez a gondolat, mégsem lehetetlen. Ha Leninnek sikerül megtörni Duchonin ellenállását, akkor, ha Lenin el is tűnik a belső politika forgatagában, nem lesz emberi hatalom, mely a történeteket meg nem történetké teheti és a szét-szört katondkat ismét visszaviheti a frontra.

Az entente Oroszország ellen

Kopenhága, november 30. Anglia utasította a kiviteli hatóságokat, hogy az Oroszország részére szánt élelmiszerszállításokat tartsák vissza.

A képviselőház ülése

Budapest, november 30.

A képviselőház rövid szünet után ma ülést tartott, melyet Szász Károly elnök délután 4 órakor nyitott meg.

A napirend előtt Jankovich Béla volt közoktatásügyi miniszter szólt fel. Az Odéscschi-ügyben megjelent lapközlemények arra készítetik, hogy ez ügyben újra főszófahjon. — Mind a két jelöltnél már a vizsga befejezése és sikeres letétele után vette észre az elnök a

bsok.

tása tíz szőlő
 zó 15 fillér. A
 ebből apró hird-
 illér.

roloány.
 kás, magas fi-
 elvételek Gold-
 oskánál Szent
 32. Ugyanitt
 szűm, magas
 te cipő 39-es
 sználjt jó varró-

köszvény

főle fájdalom
 os hatása szer-
 rálybalzsam:
 kor. Kapható:
 GY FERENCZ,
 szarvu gyógy-
 inház mellett.
 logjobb plero
 napi áron kap-

kinék

nya, ezüstje,
 egy zálogjegye
 5, hívja meg
 Arany Bika-

atató tanyás.

tal kocsis is
 hall felvételre
 vágóhid mel-
 ra. Jelentkez-
 eceni Gazdák
 Kossuth u. 17.

sztanoncok

életnek

és Kronovitz

yomdájában

Piac-utca 49.

v!

n

ve.

k.

asai.

girott

matio

még

meg-

tanár.

képpel.

N

ulóján

Zoltán

WITZ

49. sz.

URANIA

Szombat Vasárnap
 december 1-2.

Akkolcs gróf

szombat 4 felvonásban.
 Főszereplők:
 Szentgyörgyi Márta
 Zilahy Gyula
 Karcsos Ilonka
 Pethő Ágnes
 Erdélyi Géza dr.
 Torday Ottó dr.
 Szirmendy János
 Simon Mária
 Székely Ferike.

Küldés kezdete
 5, 7 és 9 órákor

APOLLO

Szombat Vasárnap
 december 1-2.

Tűnő

Napsugarak

egy asszony regénye
 5 felvonásban.

Lydia Borrelli.

Miseret belőre

Sarca völgye

szatmári falvétel.

előadás kezdete
 5, 7 és 9 órákor

WITZ

szabálytalanságot és függesztette föl a vizsgát és megtagadta a bizonyítványok kiállítását. A jelöltek panasszal fordultak hozzá, mire ő utasította a rektort, hallgassa meg újból a vizsgáló bizottság tagjait és ha a feleletekből a jelölteket képesítettéknek itéli, állítsák ki a bizonyítványt. A rektor azzal tagadta meg a rendeletet, hogy ehhez a miniszternek nincsen joga. — Odescalchi a vizsgán kitűnően felelt, még a cenzorok is gratuláltak neki. Őt alaptalanul rágalmazták meg és az egyik lap ellen megindítja a sajtópört.

Áttértek ezután a napirendre, a *bortermelési adójavaslat* tárgyalását, melyet *Bakonyi Samu* referált és ajánlott elfogadásra.

Szilassy Zoltán, *Polónyi Géza*, *Pejachevich* Tivadar gróf felszólalása s *Wekerle* Sándor miniszterelnök felvilágosításai után általánosságban, majd részleteiben is megszavazták a javaslatot.

Bakonyi Samu előadó ezután ismertette az *Osztrák-Magyar Bank hadinyerésére vonatkozó adójavaslatot*, melyet vita nélkül elfogadtak.

Ezután áttértek az interpellációkra.

Fényes László a *telefonkezelők* súlyos szolgálatát ismerteti. 3 korona napi törzsfizetésük van, emberföltölti munkát végeznek és nyomorognak. Két nappal ezelőtt elhatározták, hogy demonstratív sztrájkot rendeznek. Az egyik központba rendőröket rendeltek be, akik tapintatlannal jártak el a nőekkel szemben, amiről ő személyesen is meggyőződött.

Serényi Béla gróf kereskedelemügyi miniszter elismeri a telefonkezelők súlyos helyzetét. Ezen egyelőre csak annyiban tudott változtatni, hogy a tegnapi minisztertanácsnak előterjesztést tett aziránt, hogy fizetésüket 2400 koronáról 3080 koronára emeljék föl, amíhez a minisztertanács hozzájárult. — A posta- és távirat-tisztviselők ügyében a minisztertanács úgy döntött, hogy december hó elsejétől fogva 9,300,000 koronát fordít felszámolásukra.

A miniszter válaszat tudomásul vették.

Fényes László a *vasutasok bizalmiférfiainak bevonulását* ügyében terjesztett még első interpellációt, melyre *Serényi Béla* gróf kereskedelemügyi miniszter megnyugtató választ adott.

Az ülés este 9 órakor ért véget.

A városi árvaszék a hetedik hadikölcsön sikeréért

Ujabb jegyzések Debrecenben és a vidéken

Debrecen sz. kir. város árvaszéke értesíti a felügyelete alatt álló gyámoltak és gondnokoltak képviselőit és azokat a nagykorúakat, akiknek a gyámopénztárban készpénzüik van, hogy a most kibocsátott magyar hadikölcsön jegyzésénél érdekükben kívánságukhoz képest eljár és készséggel nyújt segédkezet. Hadikölcsönt jegyezni hazafias kötelesség és anyagiag is előnyös.

Medgyaszay Miklós árvaszéki elnök.

A hetedik magyar hadikölcsönre történt újabb jegyzésekről a következő értesüléseink vannak:

A *Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál* a VII. magyar hadikölcsönre a következő nagyobb jegyzések eszközöltek: A Szabolcsi Hitelbank saját jegyzése (a már jegyzett 200000 koronán kívül) további 100,000 kor., *Forrai József* (200,000 koronás jegyzéséből) 100,000, *Fürst Ödön* és neje 75,000, *A. L.* 63,500, *Bosznay Károly* 60,000, *Bosznay István* huszárhadnagy 60,000, *Aron Manó* és társa 50,000, *Wölf Lipót* fia *Kismarton* 50000, *Gábor József* Tiszacsege 50,000, *Némethy József* 25,000, *D. T. Á. R.* 25,000, *Nagy Jakab* 20,000, özv. *Falk Árminné* 20,000, *Vas Gyula* 20,000, *L. D.* 20,000, *N. H.* 20,000, *Kaszaryitzky Andor* 15,000, *Nagy Tibor* 16,000, *Nagy Lilly* 12,700, *Reithoffer Rezső* 12,100 kor., 10,000 koronát jegyeztek: özv. *Feldmann Ignác*né, *N. M.*, 8000 koronát; *Debreceni Mézszáros társaság*, 7000 koronát; *Félegyházy János*, 6000 koronát; *Hoff Lajos*, *B. F.*, 5000 koronát; *Tóth*, *Remenyik* és *Sebestyén*; *Reich Viktor*, *Rauchbauer Ödön*, *Koszorus Ferenc*

örnagy, *Fischer Adol* és fia, *Schager Károly*, *Botos Mária*, 4000 koronát; *Bleyer Mór*, *Nagy Illés*, 3000 koronát; *Szalay József*, dr. *Fejér Ferenc*né, *Mandel* és *Schwarzkopf*, *Tiegerman Mór*, *Miklóssy Viktor*, *Kulin Vilmos Sándor*, *Balogh György*, *Szabó Elemér*, gróf *Zichy Endre*, 2000 koronát; *Pollascek Ferenc*, *Leitner Margit*, *Schlachta János*, *Klein Ignác*, *Altman Mór*, *Trnka Gottlieb*, *Vadkerti Péter*, *Kovács László*, 1500 koronát; dr. *Teghze Gyula*, 1000 koronát; *Veres Mihály*, *Neumann Soma*, *Szentkirályi Zsuzsanna*, *Fischer Adol*, *Nánassy József*, *Stark Sándor*, *Mezey Lajos*, *Csáthy Kálmán*, *Debreceni Katona-Otthon*, *Didla Dörfler*, *Szabó József*, *Gorsicsi Adol*, *Kárpáthy Miklós*.

Vezérkarunk jelentése

Budapest, november 30. Hivatalos jelentés.

OLASZ HARCTÉR.

Venezlában növekvő erejű tüzéri táiz.

KELETI HARCTÉR.

A helyzet változatlan.

DÉLKELETI HARCTÉR.

A 28-ikára virradó éjjel bosnyák-hercegovinai vadászok az alsó Vojusánál eredményes vállalkozásokat hajtottak végre. Átgázoltak az emberről mélyességű folyón, betörték egészen a második olasz állásba és foglyokat és sok hadianyagot szállítottak be.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, november 30. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában délután a *Houthouster-erdőtől Zandvoordéig* élénk tüzéri harcok folytak ki, amelyek különösen *Poelkappelle* két oldalán és *Ghelvelttől* északra folyt nagy hevességgel. Közel a tengerparthoz és a harctér néhány szakaszán osztagaink benyomultak az ellenséges vonalba és számos franciát és angolt szállítottak be. *Armentières*-nél, *Lenstől* nyugatra és *Arrastól* délre fokozódott a tüzeteékenység. A *cambrayi* csatatéren az angolok kora reggel heves tüzhatás után megtámadták *Bourlontól keletre* fekvő állásainkat. Az ellenséget nagy veszteségei mellett visszavertük. — Délután *Inchy* és *Fontaine* között a tüzéri harc jelentékeny heveséget ért el. *St. Quentin* vidékén élénkebb volt a tüzéri tevékenység, mint az előző napokban.

A német trónörökös hadcsoportja: *Brayetől* északra egy rohamcsapatunk teljesen sikerült vállalkozást hajtott végre és foglyokat szállított be. A *Maas* két partján a tüz időnkint feléledt.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: A franciák helyenkint, különösen a *Sundgauban*, élénk tevékenységet fejtettek ki.

Repülőink légi harcban és a földről történt lelövés folytán 24-ike óta 30 repülőgépet és 2 kötött léggömböt lőttek le. *Büchler* hadnagy 30-ik, *Bongartz* hadnagy 25-ik, *Böhme* hadnagy 24-ik és *Klein* hadnagy 21-ik légi győzelmét aratta.

Keleti harctér, macedon és olasz front: Nem volt nagyobb esemény.

LUDEENDORFF.

első főszállásmester.

Ujabb 16,000 tonna

Berlin, november 30. (Wolff) Buvárhajóink a *Gibraltár-szorostól* nyugatra és dél-

nyugatra 5 gőzöst és 2 vitorlást süllyesztettek el, 16,000 brutto regisztertonna tartalommal.

*A törökök védik Jeruzsálemet

Konstantinápoly, november 30. A főhadiszállás közli november 28-án:

Szinaí arcvonal: Az ellenség biztosító csapatait *Abu Ledsától* délre visszaszorítottuk a *Fedsa Benj-Tari-el-Tire-Naalín* vonalról. Két ellenséges támadást *Turmutten-Nevi-Samurnál* levő állásaink ellen visszautasítottunk. Az angolok szokásukhoz híven itt sem riadtak vissza attól, hogy egy mecsetre, amely *Sámuél próféta* sírja fölött épült, pusztító tüzéri tüzelést bocsássanak. A mecset elpusztult. A déli szárnyon nyugalom.

Ellenséges repülők bombákat vetettek *Gallipoli* városára. Két gyermek és egy asszony megsebesült. A többi arcvonalról nem jelentenek különösebb eseményt.

Megnyílik a polgári étkező

— A köz-ellátási tanács ülése —

A köz-ellátási tanács ma délután *Vásáry István* dr. tanácsnok elnöke alatt ülést tartott.

Hj. Schwartz Vilmos igazgató bejelentette, hogy az ipartestület ismét további 940 kiló talpbort kapott a *Börközponttól* a debreceni cipésziparosok részére. Az ipartestület a köz-ellátási tanács többszöri felhívására sem mutatta be a kimutatást, hogy a bort kiknek osztotta ki; újból felhívja tehát az ipartestületet, hogy a kimutatást sürgősen terjessze be, egyben kimondta, hogy a hatósági talpaló sürgős felállítására érdekében az intézkedések azonnal megteendőek, hogy az mielőbb megnyitható legyen.

Bejelentette még az igazgató, hogy a *közös könyha és étkező december 6-án nyílik meg*. — Erről a hivatal a következő jelentést adta ki:

A köz-ellátási hivatal a *Debreceni Első Takarékpénztár* palotájában levő (volt *Pilseni sörresarnok*) helyiségében polgári étkezőt rendezett be és azt december hó 6-án megnyitja. Ez alkalomból a következőket hozza a közönség tudomására:

Az étkezőben csakis ebédet szolgálnak ki, benti étkezésre és kihordásra. A benti étkezés déli 12 órától 2 óráig tart; kihordás 11 órakor kezdődik. Akik kihordásra jelentkeznek, kötelesek egy hétre előre fizetni, illetve egy heti ebéd-jegyet megváltani. Az előfizetés az étkező helyiségében december hó 2-án veszi kezdetét. Háromféle ebéd-jegy váltható:

80 filléért leves és főzelékre,

1 korona 60 filléért leves és főzelékre feltéttel,

2 korona 40 filléért leves, főzelékre feltéttel és tésztára.

Egy adag tésztára 80 filléres jegy is kapható. A jegyek akár benti étkezés esetén, akár kihordásra naponként 10 órától kezdve válthatók az étkező helyiségében. A heti jegyek mindig vasárnap kezdődnek és csak a jegyeken megjelölt napokon vehetők igénybe. Fel nem használt jegyek érvényüket veszítik. Kenyeret általában nem szolgálnak ki, benti étkezők azonban kivételesen, de csakis kenyérbegy ellenében kaphatnak kenyeret. Az étlapot a hivatal hetenkint előre közli.

A közönség egy részénél az a panasz merült föl, hogy sok nulláslisztet bocsátanak ki a kenyér- és főzöliszt rovására. A köz-ellátási tanács erre vonatkozóan megállapította, hogy a különböző lisztnemeket a szerint osztják ki, amilyen arányban ezt a város kapja. Változtatni nem is célszerű, mert bekövetkezhetné, hogy egy-két hó múlva csak nullásliszt maradna. Miután pedig a meglévő országos készlet szabályozza a kiutalás kvótáját a lisztnemekben, a köz-ellátási tanács kimondta, hogy fölír a köz-ellátási miniszterhez, engedje meg a pékeknek a péksütemény készítését és jegy ellenében való árusítását.

Néhány kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után az ülés este 6 órakor véget ért.

Ugyancsak közéletmezési kérdéssel foglalkozott ma délelőtt a tanács is, amely rendkívüli ülésén fontos és elismerésreméltó, helyes határozatot hozott. Az elnök Vásáry István dr. tanácsnok előterjesztésére kimondta ugyanis, hogy a miniszterrel a zöldség-rekvirálási rendelet *hatályon kívül helyezését* fogja kérni, miután a rendelet a nem termelők ellátásáról nem gondoskodik s így a termelő zöldségfeleslegét, amelyből a nem termelő közönséget fogják zöldséggel ellátni, elrekvirálni lehetetlenség.

Kühlmann államtitkár az entente büneiről

Berlin, november 30. A birodalmi gyűlés főbizottságában ma Kühlmann külügyi államtitkár szólalt föl. Főlemlítette az orosz titkos okiratokban említett *svájci tanácskozást*. A vizsgálat — ugymond — megállapította, hogy *német pénzügyi emberek ilyen konferencián nem vettek részt*.

Ezután az *oroszországi állapotokról* szólt. Oroszországban a bürokraták és elődők világa kicirőszakolta annakidején a mozgósítást, mely a katasztrófnak valódi oka lett. Oroszország most elsöpörte a bűnösöket és arra törekszik, hogy a béke elérésével tért nyerjen a belső megújodás számára. *Az Oroszország által közzétett alapelvek alkalmasak arra, hogy alapul szolgáljanak a dolgok új alakulásának.*

Olaszországi hadijáratunk teljes mértékben folyamatban van. Politikai hatásai már világosan észlelhetők. Olaszország a békében a hármasszövetség árnyékában tekintélyt, hatalmat, gazdagságot szerzett magának. Lelkiismeretlen államférfiak vezetése mellett területi éhségből szegycmentelies politikára határozta el magát, melyért ma oly véresen bünhődik. Részvétünket nem volhatjuk el az olasz néptől a teljes összeomlás ez órájában.

Angliában és Franciaországban is észlelhető a katonai sikerek hatása. Franciaországban a megrögzött háborús kedv, melyet *Poincaré* képviselt, mint utolsó kártyát a végsőkig menő háborus játékokban. *Clemenceau* ruházta át a hatalmat. Angliában *Lloyd George* volt a diktátor. *A velszi kis varázsló* minden erejével arra törekedett, hogy a háborút kiméltelenül irányítsa, mégis nem váltotta be mindazt, amit barátai reméltek tőle. Egy semleges diplomata azt mondta nekem, hogy *lord Cecil* a legtehetségesebb államférfiak egyike. Meg kell állapítanom, hogy az, aki azt a hírt terjesztette, hogy a németek a holttesteket értékesítik és Németországban törvényhozásilag behozták a többnépiséget, akkor sajnálom kell azt az országot, melynek ilyen államférfiai vannak.

Ma csak egy bizonyos, hogy *a pápai nyilatkozatra nyugatról nem válaszolnak* és hogy Franciaország és Anglia el vannak határozva, hogy az az erőszakra építik terveiket. Ilyen képen fel kell készülnünk, hogy *az erőszakra erőszakkal válaszoljunk* és bevárjuk az embriesebb belátás pirkadását.

A bizottság ezután megkezdte a külpolitikai kérdések tárgyalását.

— **December havi élelmiszer-szelevények beváltása.** A köz-ellátási hivatal értesíti a közönséget és a kereskedőket, hogy a december havi élelmiszer-szelevényekre december hó 1-től kezdve a következő mennyiségek szolgáltatandók ki: 1. számú élelmiszer-szelevényekre 1 kg. cukor, 2. számúra 5 dkg. hadikávét, 3. számúra 12 és fél dkg. hadiszappan, 4. számúra 50 dkg. szalonna vagy 40 dkg. zsir és az 5. számúra 4 kg. burgonya.

Színház és művészet

MŰSOR:

SZOMBAT: Délután: *Peleskei nótáris* s. Gyermekelőadás. — Este: *Végre egyedül*, operett. B) *bérlet*.

VASÁRNAP: Délután: *A böregér*, operett. — Este: *Végre egyedül*, operett. *Bérletszünet*.

Színházavatás

— *A debreceni Vígyszínház megnyitása* —

Sok várakozással, megilletődéssel s ünnepi izgalommal léptünk be ma este *Debrecen második színházába*. Már itt meg kell állapítanunk, hogy várakozásunk kielégítést nyert, megilletődésünk, izgalomunk megokolt volt. — Debrecen városa egy nagyon szép, kényelmes és mégis intim színházzal lett gazdagabb, modern beosztású és az építkezésben tetszetős színházzal, amelyet részleteiben a szép nézőtér, nagyon jó akusztika, kedves színpad, pompás — ma még rakoncátlankodó — világítás tesznek nagyon kellemessé. Valami otthonosság, valami kedvesség, esinosság teszi vonzóvá Debrecen második színházát, amelynek életre hívása egyedül *Heltai Jenő* igazgató áldozatkészségének köszönhető. A debreceni Vígyszínházzal mintha nagyobb várossá lett volna Debrecen s mintha több kulturáltság látszanék a lakosokon. Kétségtelenül nagyon értékes és jellemző tünet, hogy Debrecen közönsége megbírja, sőt a mai est után ítélve: kívánja a két színházat.

A megnyitó nagyon szép, hangulatos és igazán ünnepi est keretében folyt le. A közönség még a külsőségekben, a viselkedésben is ünnepi volt s különösen a hölgyközönség estélyi öltözékben jelent meg s örömmel lehet megállapítani: zsufoltság megtöltötte a színházat. A meleg hangulatban lefolyt ünnepi est folyamán a közönség mint kíváncsi, jókedvű gyermek járta be a színház foverjét, a buffétét, a helyiségeket és nézegette a csinos, izléses nézőteret, a páholyokat.

Nagyon ügyes dolog volt a megnyitásra egy igazán intim előadási teret s kedves, otthonos keretet kívánó magyar darabot előadni. Az est a 75. gyalogezred zenekarának nyitányával vette kezdetét. Utána *Oláh Gábor* poétikus, szép prólogját szavalta el a függöny előtt *Abos Elza* sok érzéssel, kedvesen. A szép fiatal színésznő művészetével, megértéssel adta elő a verset és emelte ki annak költői szépségeit. Bájos, szép jelenség volt.

A prólog után megkezdődött az első előadás: *Szigei József* vigjátéka: *A talusiak*. A szereplők méltók voltak ahhoz, hogy egy előkelő, szép színházban művészetükkkel felavassanak. És itt elsősorban *Kovács Imre*t kell megemlítenünk, aki *Ovári János* szerepében tökéletes klasszikus alakítást nyújtott s tanúságot tett arról, hogy kiváló jellemző művészember, aki elmélyedéssel, megértéssel és teljes biztossággal hozza színpadra alakjait. Pompás Halmi volt *Horváth Kálmán*, aki művészetének sokoldalúságával már nagyon sokszor és most ismét teljes mértékben megnyerte a közönség elismerését. *K. Szücs Irén* (*Ováriné*) a falusi nagyszonyban természetes, élő alakot állított a közönség elé. Ez a művésznő a maga finom eszközeivel, mint mindig, most is tökéletes művészi munkát végzett és nagy sikert aratott. Művészi szép alakítás volt *Borosnyay Katóé*, aki *Irma* szerepében nagyszerűen játszott meg egy kedves, naív és mégis gyermekesen ravasz, szerelmes fiatal leányt. *Játéka*, beszéde nagyon jó volt és őszinte, szép sikert aratott. Művészi tehetsége a kedves szerepben jól érvényesült. Elegáns grófi volt és igen jól játszotta meg szerepét *Kafta Gyula*. Elismerést érdemel egy szolgaszerepében *Virágháty Lajos*. Általában a színjátszó művészeknél a legjobb kezekben voltak a darab szerepei. A rendezést *Horváth Kálmán* végezte, aki művészi felfogással, ügyesen és elismerésre méltó izléssel megfelelő formát adott az előadásnak. Kitiünő munkát végzett.

A közönség sokat tapsolt a szereplőknek és a lámpák elé hívta *Heltai Jenő* igazgatót.

Az előadás elején a villamos világitással egy kis baj volt. A lámpák elaludtak, az előadás is megszakadt és újra kellett kezdeni az előadást, de a közönség nyugodtan viselkedett, a bajon rövidesen segítettek s az előadó művészek pompás játéka csakhamar feledtette a zavaró rövid kis incidenst. (pd.)

Végre egyedül! (Operett. Irták *Willner Bodanszky*, zenéjét írta *Lehár Ferenc*. A mai *Lehár-operett* bemutatójának mítsem ártott a Vígyszínház megnyitása. Telt ház előtt folyt le a bemutató, amelynek sikere csöppet sem maradt alól a legutóbbi operettek sikerein, amit a szép zenéjű színpadi munka és a színészek játéka, a zenekar meg is érdemelt. — Valamennyien pompásan játszottak és énekeltek. A rendezést *Kassay Károly* végezte igen jól. A zenekar vezetésével *Karácsonyi István* karmester művészi munkát végzett.

— **A Vígyszínház műsora.** — (A színházi iroda jelentése.) A debreceni Vígyszínház — a tegnapi esti nagyszerű megnyitó előadásból következőleg — egyszerre a legkeresettebb szórakozóhelye lett a debreceni művészet-szerető közönségnek, ahol meg fogja találni a legfrissebb és a legváltozatosabb, irodalmi szinten mozgó műsort. Már az első két hét műsorán a legszenzációsabb újdonságok: *Arctübasew Feltékenység* c. drámája, *Bródy Sándor A szerető* c. nagyszerű színműve, amely most érte meg Pesten az ötvenedik előadást, szerepelnek. Ezenkívül műsoron van: *Megjött a néni*, *Favorit*, *Fészek a viharban*, *Szambul rózsája*, előkészületben van a *Román*, *Tiszteletes ur keservei*, *Paraszbecsület*, *Kedvelt délutánjai* lesznek a Vígyszínháznak a művész-délutánok, amelyeket vasárnaponként tart. Az első ilyen művész-délután december 2-án délután 4 órakor lesz, amelyen közreműködnek: *Babits Vilma*, *Kovács Viora*, *Sándor Julia*, *Párdy Armand*, *Várnay László*, *Somogyi Kálmán*, *Kovács Imre* és *Kafta Gyula*. Gyönyörű dalok, operarészletek, humoros, kacagtató tréfák, kuplék töltik ki a műsort.

Végre egyedül! (A színházi iroda jelentése.) Pompásan szórakozott mindenki *Lehár* új operettjén, amely ma B) bérletben, vasárnap bérletszünetben van műsoron. *Rengeteg* tapsot kapott a *Végre egyedül!*-ben *Görög Olga*, *Horváth Nusi*, *Káldor Dezső*, *Várnay László*, *Kassay Károly*. Vasárnap délután a *Böregér*-t ujtják föl.

Tünő napsugarak, *Lydia Borellivel* a főszerepben az *Apollo*ban. Tüneményes látványok egész sorozata ez a film, melynek kimagasló nagyszerűsége *Lydia Borelli* szépsége és játéka. A szenvedélynek olyan skálája ez a játékművészet, amely egyedülálló. Mozdulatainak eleganciája, toalettjeinek sajátos izlése, mosolyának és könnyeinek mély, hatásos hatása egészíti ki azt a különleges művész tökélyt, melynek *Lydia Borelli* a világhíres képviselője.

A koldusgrófi az *Urania* tegnapi bemutatóján is nagy tetszést aratott. *Szentgyörgyi Mártha* és *Zilahy Gyula* kitünő alakítást nyújtottak, úgy, hogy még nagyon sokan örömmel fogják élvezni ezt a gyönyörű filmet.

A fekete lord című ötfelvonásos detektív-történet ma az *Urania* szenzációja. (*Korona-passage*, a színház mögött.)

URANUS

Szombat, vasárnap, december 1-2.

Detektív Brown első kalandja

A fekete lord

(zur Strecke gebracht)

rejtelmes bűnügyi kaland 5 felvonásban.

Kulisszák mögött

életkép 5 felvonásban.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Megjelent a Színházi Figaro új száma, amely gyönyörű és érdekes képen Horváth Nusit és Seregh Marcsát, a két Midilit, együtt mutatja be, továbbá Szánthó Gáspár és Kovács Viora pompás jelenetét a Carmen-ből. Sok kedves és derűs intimitást közöl az új Vígyszínházról.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

HIREK

A kultuszminiszter látogatásának elmaradása. Megirtuk, hogy Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternek szombatra tervezett debreceni látogatása halasztást szenvedett. Erről a miniszter a következő táviratot küldte a főispánhoz:

Weszprémy Zoltán főispán

Debrecen.

Itteni nagy elfoglaltságom miatt Debrecenbe utazásomat el kellett halasztanom.

Apponyi Albert.

A kultuszminiszter látogatásának elhalasztása folytán elmarad a holnap, szombat délután fél 7 órára a városháza nagytermébe s a Debrecenben felelőztendő és Hajdumegyében szervezendő anya- és csecsemővédelem érdekében összehívott értekezlet is.

A Polgári Asztaltársaság, mely a szegény gyermekek felruházásának jótékony célját szolgálja, ma délután 5 órakor tartja felruházó ünnepélyét a Dréher-söresarnok Ferenc József-úti helyiségében. Külön meg kell emlékeznünk erről a nemescehú társaságról épen most, midőn fennállásának huszadik évét tölti be és huszadszor törlé le szegény szülők és gyermekek arcáról a téli hidegtől való félelem által odagyűjtött körmöket. A szülőknek és gyermekeknek immár ezrei és ezrei áldják ezért a jótékonyágáért és ha a háború nehéz idejében jubilálni lehetne, ez volna most a legszebb jubileum, amit az emberek e földön méltán megülhetnének. A délután 5 órakor kezdődő felruházó ünnepélyen Révi Nándor dr., az asztaltársaság egyik elnöke tartja a szokásos alkalmi beszédet. Este fél 8 órakor az étteremben társasvacsora lesz s ennek kapcsán az évi rendes tisztújító közgyűlés, melyre a tagokat és az érdeklődőket is örömmel látják vendégül.

Blousok, remek szabásban találhatóak Frank Sándor nődivat cégnél, Piac-utca 42. Telefon 12-56.

Graczer kapitány sikkasztása. Nagyváradról jelentik: Graczer Lajos nagyváradi tüzoltóparancsnok mint százados szolgált Debrecenben. Graczer résztvevett Debrecenben hazárdjátékokban és az idén májusban egy éjszaka sokat veszített. Korán reggel felment a katonai rendőrségre, amelynek ő volt a vezetője, a pénztárból kivett 3000 koronát és visszament játszani. A pénzt visszanyerte, de ekkor már észrevették a hiányt. Megindították ellene az eljárást és a temesvári katonai parancsnokság ma értesítette a polgármestert, hogy Graczer százados ellen a vizsgálati fogság elrendelése kapcsán megindult a vizsgálat, mert a debreceni katonai rendőrség kézipénztárába álkulccsal behatolt és a kezelésére bízott pénzből 3000 koronát ellopt, 1700 koronát pedig elsikkasztott. — Nagyvárad város polgármestere ennek az értesítésnek alapján Graczer Lajost tüzoltóparancsnoki állásától felfüggesztette.

Kosztüm- és ruhakelmék nagy választékban érkeztek Frank Sándor nődivat céghez, Piac-utca 42. Telefon 12-56.

Szőrmeáru különlegességek, saját készítményekben, egyedüli nagy raktár Szent Anna-u. 3., Végh Gyula szűcsmesternél.

OSAK
**RÁDIUM
SÓBORSZESZT**
használjunk test- és egészség-
ápolásra.

Nagy üveg ára	K 12. —
Közép üveg ára	K 6. 30
Kis üveg ára	K 2. 20

Gyártja: A Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok
Szeszfinomító Részvénytársasága
:: Nagykanizsán. ::

Eladó ingatlanok.

A Pénzügyi Központ debreceni kirendeltsége lebonyolítása alatt álló szövetkezeteknél, különféle ingatlanok (házak, földek) eladók. Értekezni lehet a Pénzügyi Központ debreceni kirendeltségénél, Debrecen, Ferenc József-ut 26. szám alatt.

Pezsgődugókat

használt, nem műparafából, sem töröttet, veszek bármily mennyiségben, előzetes érdeklődés nélkül, utánvéttel **1.20 K** darabonként, használt palackdugót **25 K** kg.-ként. Új dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot. **ROBICSEK ADOLF**, BUDAPEST, Nefelejcs-utca 15. szám.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása Hz szöveg 1 korona 50 fillér. Minden további szó 15 fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés 2 korona. Minden további szó 20 fillér.

Irodai teendőket, gép- és gyorsírásban járt hölgy azonnali alkalmazást nyerhet (német nyelvben jártasak, előnyben részesülnek) az Arany Bika r.-t. irodában, József kir. herceg utca 5.

Singer varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

Diana sóborszesz, kereskedők részére nagyban kapható Hunyadi-utca 10., élesztő raktárban.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Téli alma, eltenni való, nemes fajták, kézzel szedett, válogatott, féregmentes eladó. Honvéd-utca 16.

Küldöncnek

12—14 éves kis leány jó havifizetéssel, könnyű munkára felvétetik a kiadóhivatalban.

Aranyat-csüszöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Keresek egy modern, 3 szobás lakást, udvarral és istállóval. Fizetésen felül egy tehenet ingyen telelek. Tűzszekereket megvételre keresek. Kommen-ciók eselődéket felveszek. Cim: Arany János-u. 16.

Varróleány, nagy munkás, magas fizetéssel felvétetik Goldstein Pircskánál Szent Anna-u. 32. Ugyanitt fekete kosztüm, magas száru fekete cipő 39-es és egy használt jó varrógép eladó.

Megbízható tanács, aki egyuttal kocsis is lesz, azonnali felvétellel kerestetik vágóhíd melletti tanácsra. Jelentkezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál Kossuth u. 17.

Kam. ü. vibrációs szépszagpisztos, ondolás, hajfestés, asz-pótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgytársaság, József kir. herceg-utca 3., a Katona Otthon mellett.

Maradandó értékű könyv!

— Nem alkalmi munka a —

Jánosi Zoltán

ref. lelkész

nagyszabásu könyve.

Férfiak és hősök.

A schweizi reformatio és annak áldásai.

Levél-tári adatok alapján igen érdekesen megírott története a schweizi reformatio-nak és a reformatio jelentőségének mélyreható méltatása.

Csak egyedül ezen ünnepi kiadás jelent meg Schweizban. A schweizi református egyház megbízásából szerkesztette Dr. Hadorn Vilmos tanár. Egyedül engedélyezett hiteles fordítás. 24 képpel.

Fordította és jegyzetekkel ellátta:

JÁNOSI ZOLTÁN

debreceni ref. lelkész.

A legjobb könyv, fényes munka, amely a reformatio 400-ik évfordulóján megjelent, a művelt közönség és az egyszerű nép részére. — Jánosi Zoltán mesteri módon, zamatos magyarsággal oldotta meg feladatát.

Ára: füzve K 3 50

kölve K 5 —

Minden 10 példányra 1 tiszteletpéldány. A péz előleges beküldése esetén bérmentve küldjük.

HOFFMANN és KRONOVIKZ

könyvkiadóhivatala

Debrecen, Ferenc József-ut 49. sz.